

תאונות עבודה עם החזרה לשגרה ואחריות הדירקטורים

ארז מימון מנהל תחום בטיחות וגהות
פאהן קנה ניהול בקרה

בחדש מאי 2020 – חלה עליה בהיקף תאונות עבודה יחסית לרבעון הראשון השנה (לפני תחילת משבר הקורונה)

**חמישה הרוגים
ועשרות תאונות עבודה**

כיצד העלייה בתאונות העבודה קשורה לחזרה לשגרה לאחר משבר הקורונה?

**סיכוני הבטיחות בארגון, על פיו התבססה תפיסת
הבטיחות ל-2020 – השתנו לאור משבר הקורונה.**

היבטי בטיחות בשינויים בכ"א

בפוקס חוזרים מהחל"ת אבל רק ל-80 אחוז משרה

בעקבות הלחץ של התאגדות רשתות האופנה והמסחר, משרד האוצר הודיע בתחילת השבוע על מענקים לעסקים בגובה שישה מיליארד שקלים. ל-mako נודע שאלפים מעובדי קבוצת "פוקס", שהעומד בראשה ניצב בחזית המאבק, יישארו בינתיים בבית. אלה שיחזרו לעבודה יעבדו ב-80 אחוז משרה. טרם נמסרה תגובת הרשת

קליטה או עזיבה של עובדים:

- עבודה בהיקפי כ"א נמוכים מהרגיל.
- כ"א חדש שלא מכיר היטב את הפעילות וניכנס בתקופה עמוסה מאוד.
- קליטת מנהלים חדשים שנדרשים בזמן שיא גם לבצע את העבודה וגם לדאוג לבטיחות העובדים.

פגיעה במערך הבטיחות של הארגון:

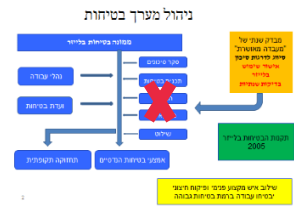
- עובדים/מנהלים שעזבו, ומשובצים לתפקידים במערך הבטיחות של הארגון. (נאמני בטיחות, צוות חירום, וועדת בטיחות, עובד כשיר וכו)

גלובס

עבודה בימי קורונה | ניתוח

הקורונה הכלכלית: חודש להקלות הסגר, ומספר דורשי העבודה עדיין גדול ממספר החוזרים לעבוד

החזרה לשגרה מתקשה לתת פרי, כשמספר המזדווחים על חזרה לעבודה לא צומח • החשש בשירות התעסוקה: "ככל שעובר הזמן, קשה יותר להחזיר אנשים לשוק" • עצמאים עדיין מתקשים לקבל סיוע ומענקים מהמדינה, והם כבר מתכננים לפנות לבני"ץ

סיכונים בטיחותיים חדשים/מוגברים בארגון

עומסים חריגים במתחמי עבודה שונים כגון:

- מחסנים: מצד אחד קליטת חומרי גלם ומצד שני ניפוק מוגבר של סחורה.
- שטח המפעל: תנועה ערה של מלגזות אמצעי תובלה, עובדים ולקוחות.
- פסי היצור: תגבור פסי ייצור בכדי להתגבר על צורכי השוק.

עבודה במשמרות:

- לצורך צמצום פערים בפרויקטים שנעצרו בתקופת הקורונה ונדרש לעמוד בלוחות זמנים.
- לצורך מניעת הדבקה כוללת- חלוקת כ"א ל"קפסולות עבודה".

בדיקה תקופתית ציוד/היתרים שלא חודשו בגלל השבתת המשק:

- אביזרי ואמצעי הרמה, ציוד בטיחותי, היתרי עבודה.
- היתרי עבודה ייחודיים (היתרי עבודה בגובה, עיסוק וחשמל וכו).

אם אחד או יותר מהשינויים שהזכרו רלוונטי לארגונכם, קיימת סבירות, כי הסיכוי להתרחשותה של תאונה בארגונכם עלה.

המלצות למזעור הסיכונים

✓ וודא שמערך הבטיחות מתאים את "שיגרת העבודה שלו" בהתאם לצרכים החדשים.

✓ וודא שתוכנית ניהול הבטיחות ומערך הבטיחות, מתעדכנים במקומות בהם השתנו תנאי העבודה.

✓ וודא כי קיימת הקפדה יתרה על דרישות החוק לגבי הדרכת עובדים חדשים וותיקים ובדיקת ציוד המחויב בחקיקה.

מה היא האחריות של מנהלים, ובכללם דירקטורים, לבטיחות העובדים ?

החוק והפסיקה מגדירים כי כלל המנהלים בארגון בכל הרמות אחראים תחום הבטיחות

(מיתוך פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) - תש"ל 1970)

אחריות מנהל תאגיד או שותף (תיקון מס' 3) תשמ"ב-1982

222. חברה, אגודה שיתופית או כל חבר בני אדם אחר שעברו אחת העבירות לפי פקודה זו, רואים כאחראי לעבירה גם כל מנהל, שותף או פקיד אחראי של אותו חבר בני אדם, ואפשר להביאו לדין כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ונקט אמצעים סבירים למניעת העבירה.

כיצד מנהל/דירקטור יכול להיות אחראי על תחום הבטיחות?

ממונה על בטיחות

ועדת בטיחות
מעריך בטיחות

נאמני בטיחות

כשיש ממונה בטיחות אחראי - האחריות יורדת מהנהלה?

Responsibility

**ממש לא!
הממונה הוא "רק" יועץ למנהל ולא מסיר כלל את האחריות מכתפיו
בתחום הבטיחות.**

(מתוך תקנות הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות))

10. (א) מתפקידו של ממונה על הבטיחות ליעץ למעביד בכל הנוגע לחוקים, לתקנות ולתקנים בעניני בטיחות, לסייע לו ולאנשי צוות הניהול והתכנון בנוגע לבטיחות, גיהות, הנדסת אנוש ובריאות תעסוקתית של העובדים במפעל

חשוב לזכור !

**דירקטור שיפעל כהלכה בתחום הבטיחות
והבריאות התעסוקתית, במקרה ותתרחש תאונת עבודה,
עשייתו תעמוד לזכותו בשיקולים על העמדה לדין.**

מדיניות העמדה לדין משתנה : (פורסם בנובמבר 2019)

פרקליט המדינה, שי ניצן, פירסם בשבוע שעבר הנחיה בעניין מדיניות התביעה בהעמדה לדין פלילי וענישה של תאגידים. עורכי דין שמייצגים תאגידים יגלו עד מהרה שההנחיה אינה מחדשת הרבה, אלא בעיקר מפרטת באופן סדור את השיקולים שמשקלים כבר היום בידי רשויות האכיפה בהעמדה לדין של תאגידים. עם זאת, יש בהנחיה מאמץ נוסף להדגיש מגמה מתגברת בשנים האחרונות, והיא תמריצים לתאגידים לגבש תרבות של **אכיפה עצמית**, ציوت – וגם דיווח ושיתוף פעולה עם הרשויות כשמתיקיימת עבירה.

לפי ההנחיה של ניצן, אם תאגידים יפתחו **תרבות ציוט ואכיפה פנימית** ויפעלו לאיתור ומניעת עבירות, תוך שיתוף פעולה עם רשויות האכיפה, הדבר יישקל לזכותם בעת ההחלטה על העמדתם לדין. המגמה משתלבת עם תהליכים מקבילים בגופים, כמו רשות ניירות הערך, שנוהגת להקל עם תאגידים מפקחים שהנהיגו נוהלי אכיפה פנימית וציוט.

ניצן מדגיש בהנחיה כי עצם קיום תוכנית אכיפה פנימית אינו מקנה לתאגיד פטור מאחריות פלילית. קיום תוכנית אכיפה פנימית יישקל כשיקול מקל עם התאגיד רק כשהיו קיימות ראיות לכך שתוכנית האכיפה היא אפקטיבית. בהנחיה נכתב כי ככל שמידת הכשל בתרבות הציוט לחוק בתאגיד רחבה יותר כך גדל הסיכוי בהמעת התאגיד לדין.

שי ניצן בכנס באירופורט סיטי, החדוש
צילום: אילן אסיג

TheMarker

הירשם/הירשמי

מנהלים, רוצים שלא יתבעו אתכם?
השקיעו בתרבות

פרקליט המדינה, שי ניצן, פירסם בשבוע שעבר הנחיה בעניין מדיניות התביעה בהעמדה לדין פלילי וענישה של תאגידים ■ לפי ההנחיה, אם תאגידים יפתחו תרבות ציוט ואכיפה פנימית ויפעלו לאיתור ומניעת עבירות – הדבר יישקל לזכותם בעת ההחלטה על העמדתם לדין

פועל נופל מפיגום ומת. מי אשם? מנהל החברה שלא
דאג לאמצעי בטיחות ראויים או החברה עצמה?

רשויות האכיפה מצפות מהדירקטוריונים והמנהלים בתאגידים להיות יותר תרבותיים. לא מדובר בתרבות במובן הרגיל, אלא בתרבות של ציוט לחוק. מידת התרבות של שמירה על החוק בתאגיד תכתיב את החומרה שתגלה הפרקליטות כלפי התאגיד, אם ייצא אחראי לעברה פלילית.

שלושה טיפים לסיכום

✓ וודא עם הנהלת הארגון כי מערך הבטיחות, ותוכנית ניהול הבטיחות של הארגון הותאמו לשינויים בארגון שהכתיב משבר הקורונה.

✓ דרוש כי תבוצע בדיקת יעילות ורלוונטיות פעילותו של מערך הבטיחות בארגון, הן בצל אתגרי השגרה החדשה, והן בהקשרי שמירת הדין הרחבה בתחום הבטיחות והבריאות התעסוקתית.

✓ הדגש, בפני הנהלת החברה את אחריותם לתחום הבטיחות, ודרוש הצגת סטטוס הפעילות בנושא זה בישיבות הדירקטוריון השונות.

תודה!

לפרטים נוספים:

ארז מימון, מנהל מחלקת ביקורת בטיחות
ובריאות תעסוקתית
טל: 03-7106555
דוא"ל: Erez.Maymon@il.gt.com